

i Rjoggebugt, ikke at tale om, naar det deltager i Kjøbenhavn's Forsvar fra Søstiden, hvortil det vil være meget skikket, saa gives der dog selv for større Skibe, der kæmpe i Store Belt, ikke saa faa Tilflugtssteder f. Ex. i Farvanderne mellem Sjælland og de sydlige Der, hvor et saadant Skib ved Hjælp af midlertidig opstillede Veiledningsmærker vil kunne søge ind, og hvor det vil være meget vanskeligt for en Fjende af den Størrelse, at han kan blive faarlig for et saadant Skib, at følge efter. Men, som sagt, et fuldkomment sikkert Tilflugtssted under saadanne Omstændigheder ville vi først faae ved Oprettelsen af en besættet Flaadestation ved Store Belt. Der er endelig, hvad jeg ogsaa maa regne som en medvirkende Grund til den Tvivl, der er udtalt om Skibets Hensigtsmæssighed, anført, at man dog ikke ret kan have Tillid til Regeringens Mening i denne Henseende, da den i de senere Aar er optraadt meget vaklende med Hensyn til Forsvarsspørgsmaalet, og at navnlig Flaadestyrelsen tidligere har holdt stærkere paa 12 Fods Systemet end den i de senere Aar synes at have holdt paa de større Skibe. Jeg skal derfor ganske kort komme ind paa dette Spørgsmaal, forsaavidt det angaar Flaadestyrelsen, for at vise, at efter min Mening er den fremsatte Paastand i ethvert Fald temmelig overdreven. Naar der tales om 12 Fods Systemet, maa man først ret blive enig om, hvad man forstaar derved. Hvis man forstaar det i Overensstemmelse med det, som var Hovedtanken til den tidligere Minister, som fremsatte det, saa bestaar det i, at man ved Bestemmelsen af Flaadens Sammensætning og ved Overveielser af hvert enkelt Skibs Bygning bør tage det nøieste Hensyn til vore egne Farvandes Bessaffenhed for at gjøre alle vore forskjellige Klasser af Skibe saa skikede som muligt til en Forsvarstrig i vore Farvande, og opfattet saaledes er Systemet ikke frævet — kan man sige — fra det Dieblit, det blev fremsat. Forsaavidt har der altsaa i mange Aar ingen Bakken været hos Flaadestyrelsen. Naar man derimod vil forstaa det omtalte System mere efter, hvad der ligger i Ordene, nemlig som en Fastholden af, at de større Kampskibe ikke skulle have mere end 12 Fods Dybgaende, saa indbrømmer jeg vel, at man en kort Tid holdt stærkt paa det, men det var ogsaa kun en meget kort Tid. Ud i Livet er Systemet, forstaaet saaledes, aldrig traadt. Man har nemlig ikke været istand til at tilveiebringe en eneste Tegning til et virkelig brugbart Kampskib med den fornødne Hurtighed og et tilstrækkeligt Artilleri, hvis Dybgaende ikke er mere end 12 Fod, og den første Bevilling, som blev givet, lefterat disse Diskussioner vare førte, var ogsaa saaledes, at den tillod Ministeriet at bygge et Skib, som havde et betydeligt større Dybgaende, nemlig 15 Fod. Det viste sig, at selv med dette Dybgaende var det vanskeligt at skaffe

Skibet de forskjellige Egenfaber i artilleristift Henseende og i defensiv Henseende, som det var ønskeligt. Da der derfor blev Tale om atter at begynde paa et nyt Skib, saa tog Ministeriet, hvad der ganske sikkert var det Naturligste, det Spørgsmaal under Overveielse: hvor stort et Dybgaende kan man gaa til med vore Skibe for at de skulle kunne bevare den fornødne Frihed i deres Bevægelser i en Forsvarstrig her i vore Farvande. Efter meget nøie Overveielse kom man til det Resultat, at man kunde gaa til 18 à 19 Fod. Man undersøgte dernæst, om det var muligt med et saadant Dybgaende, at bygge Pantserkibe, som vare tilfredsstillende i andre Henseender, og man fandt da, at dette vilde være muligt selv med et Dybgaende af kun 18 Fod, og paa den Maade ere de Skibe fremkomne, som nu have været forlangte af Regeringen i Løbet af de sidste 3 Aar. Det synes dog altsaa virkelig ikke, at man kan sige, at Regeringens Stilling har været saa vaklende, at den kun skulde indgyde liden Tillid. Har man imidlertid mindre Tillid til Regeringen eller Flaadestyrelsen i saa Henseende, kan det maasse hjælpe Noget herpaa, naar man erindrer, at, hvis der overhovedet er et Spørgsmaal paa Forsvarsvæsenets Omraade, hvortom alle Sagtyndige ere enige, saa er det det, at den danske Flaade nødvendig maa indbesatte stærke Kampskibe, og at disse Kampskibe for nærværende Tid kun kunne være Pantserkibe. For at godtgjøre dette kan jeg blot henvise til saagodt som alle Marinens Officerer. Jeg kan endvidere henvise til alle de militære Medlemmer, saavel i dette Thing som i det andet Thing. Jeg kan endelig henvise til den af Officerer af begge Værn sammensatte Kommission, der for omtrent tre Aar siden blev nedsat af Krigsbestyrelsen for at tage Danmarks Forsvarsvæsen nærmere under Overveielse, og som efter en nøie Overveielse af alle Forhold i saa Henseende enstemmig have været af den Anskuelse, jeg her foresætter. — Med Hensyn til den tredie Række af Bemærkninger, som ere fremsatte af Udvalgets Flertal, og som gaa ud paa, at man bør forlange, at Spørgsmaalet om Anstæffelse af det her paa Finansloven forlangte Pantserkib stilles i Forbindelse med en fuldstændig Overveielse af Forsvarsspørgsmaalet i det Hele og med Reformen i Stattevæsenet, saa er der svaret derpaa fra de to sidste ærede Talere. — Nagtet det jo kan haabes, at de Overveielser, der finde Sted i Hæruvalget for Diebliffet, kunne føre til et gunstigt Resultat, kan jeg dog ligeoverfor den Udsættelse, som jeg har set, at denne Sag har været underkastet, idet den fra Foraaret 1873 først blev udsat til Efteraaret og dernæst endnu ikke er kommet et Skridt videre, ikke beholige mig herved. Det er jo nemlig ikke usandsynligt, at Forhandlingerne om saa omfattende Gjenstande som det samlede Forsvarsvæsen og Reformen i Stattevæsenet paa en ny Basis, hvortom mødsatte Anstuelser i mange Punk-